

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžo/39/2012
Identifikačné číslo spisu:	1011201665
Dátum vydania rozhodnutia:	05.02.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1011201665.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a sudkýň JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Jany Zemkovej PhD. v právnej veci žalobcu: Mgr. X. K., bytom K., I., zastúpený: JUDr. Ingrid Zlochová, advokátka so sídlom Galvaniho 12, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, odbor železničnej polície, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PPZ-OŽP-556-23/2011 zo dňa 15.08.2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/198/2011-93 zo dňa 22.05.2012, jednomyseľne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/198/2011-93 zo dňa 22. mája 2012 p o t v r d z u j e.
Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PPZ-OŽP-556-23/2011 zo dňa 15.08.2011. Rozsudok odôvodnil tým, že žalobca bol prepustený zo služobného pomeru príslušníka Železničnej polície podľa § 72 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z.z.“). Túto sankciu za porušenie služobnej prisahy a služobnej povinnosti nie je možné stotožňovať s trestnou zodpovednosťou policajta. Základné predpoklady prepustenia musia byť splnené v čase rozhodovania o ňom, nie sú závislé od výsledku prípadného trestného konania. Žalobca ako nadriadený svojim konaním porušil služobnú prisahu a povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Tieto povinnosti mu predovšetkým vyplývali zo základných povinností ustanovených v § 49 písm. a/ uvedeného zákona, podľa ktorých bol povinný riadiť, organizovať, kontrolovať a hodnotiť výkon štátnej služby podriadených policajtov, týchto viesť k služobnej disciplíne, podľa čoho sa však neriadil, ale naopak, tieto hrubo porušil a v čase mimo výkonu štátnej služby sa dopustil konania, ktoré narušilo vážnosť Železničnej polície a ohrozilo tým aj jej samotnú dôveru, o čom svedčí aj skutočnosť, že

uvedené konanie žalobcu malo negatívnu odozvu verejnosti.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby ho odvolací súd zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného č. PPZ-OŽP-556-23/2011 zo dňa 15.08.2011, ako aj personálny rozkaz Oblastnej správy Železničnej polície Trnava č. 133 zo dňa 24.02.2009 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Namietal, že v personálnom spise nie je žiaden relevantný dôkaz, ktorý by potvrdil, kedy nadriadený začal konanie v zmysle ustanovení o disciplinárnom konaní zákona č. 73/1998 Z.z. a kedy bolo podanie na začatie disciplinárneho konania doručené oprávnenému orgánu. Práve naopak z personálneho spisu je zrejmé, že takéto konanie vôbec nezačalo a ani neprebehlo. Bez začatia disciplinárneho konania bol žalobcovi doručený návrh na prepustenie zo služobného pomeru. Návrh na prepustenie musí podľa zákona č. 73/1998 Z.z. vychádzať z disciplinárneho konania.

Ďalej namietal, že z personálneho spisu nevyplýva, že by žalovaný vykonal dokazovanie. Zo spisu vyplýva, že žiadne dokazovanie nevykonal, iba zabezpečil a doložil zo spisu vojenského prokurátora, ktorý tieto podklady nemôže dať nahliadnuť ani poskytnúť iným osobám ani orgánom, ktorý v tomto konaní nemajú procesné postavenie poškodeného, z čoho vyplýva, že nie sú získané zákonným spôsobom a nedajú sa použiť v tomto konaní ako dôkaz. Úradné záznamy príslušníkov Železničnej polície, ktoré majú podporiť prepustenie boli tiež získané nezákonným spôsobom a doložené do spisu a nemožno ich brať ako dôkaz. Žiaden relevantný dôkaz žalovaný nevykonal ani žalobcovi nepreukázal, čím porušil služobnú prisahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom. Z celého konania je zrejmé, že žalovaný nevychádzal pri prepustení žalobcu zo spoľahlivo zisteného stavu vecí, z objektívnych skutočností, nezabezpečil vlastným šetrením dôkazy, ktoré by žalobcu jednoznačne usvedčovali z porušenia služobnej prisahy alebo služobnej disciplíny zvlášť hrubým spôsobom a jeho ďalšie ponechanie vo výkone štátnej služby by ohrozovalo dôležitý záujem štátnej služby, nevykonal žiadne úkony, ktoré by prispeli k objektívnemu posúdeniu vecí, naopak spolíahal sa na podklady získané z trestného spisu, ktoré v čase rozhodovania nebolo právoplatne skončené. Šetrenie sa malo vykonávať a hodnotiť dôkazy mal žalovaný v zmysle § 238 zákona č. 73/ 1998 Z.z. a nie podľa Trestného poriadku.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že disciplinárne konanie je v zákone č. 73/1998 Z.z. upravené samostatne, a to v tretej časti s označením „Služobná disciplína a disciplinárna právomoc“. Z uvedeného vyplýva, že je samostatné a nezávislé na samostatnom personálnom konaní. Prepustenie zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. sa nepovažuje za disciplinárne opatrenie, ale v zmysle zákona č. 73/1998 Z.z. spadá do oblasti personálnych opatrení. Jednotlivé druhy disciplinárnych opatrení sú taxatívne uvedené v ustanovení § 53 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžo/13/2011 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 42/2012-12 zo dňa 25.01.2012. Prepustenie zo služobného pomeru je v zmysle ustanovenia § 189 písm. c/ zákona č. 73/1998 Z.z. iba jeden z druhov skončenia služobného pomeru a nie je ho možné považovať za disciplinárne opatrenie ani disciplinárne previnenie.

Konanie žalobcu v samostatnom personálnom konaní nebolo posudzované ako konanie majúce znaky trestného činu, ale ako konanie v rozpore so služobnou prisahou a služobnými povinnosťami policajta a ako také bolo aj v personálnom konaní dostatočne preukázané. Žalobca nebol zo služobného pomeru príslušníka Železničnej polície prepustený z dôvodu, že spáchal identický skutok, ktorý je uvedený v Trestnom zákone, ale z dôvodu, že svojim protiprávnym konaním porušil služobnú prisahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom za súčasného splnenia druhej zákonnej podmienky, a to že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. Príslušný nadriadený žalobcu bol oprávnený nahliadnuť do spisového materiálu vedeného v samostatnom trestnom konaní a bol oprávnený si z neho so súhlasom orgánu činného v trestnom konaní vyhotoviť napr. doslovné odpisy výpovedí svedkov, prípadne vyhotoviť si fotokópie výsluchov. Príslušnému nadriadenému bolo umožnené uplatnenie uvedeného práva vyplývajúceho mu z ustanovenia § 69 ods. 1 Trestného poriadku. V zmysle § 238 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z.z. riaditeľ Oblastnej správy Železničnej polície Trnava posúdil vykonané dôkazy z hľadiska ich závažnosti (pravdivosti a dôležitosti) pre rozhodnutie a týmto uplatnil všeobecnú platnú zásadu voľného hodnotenia dôkazov v konaní vo veciach služobného pomeru príslušníkov Železničnej polície. Po zadovážení a vyhodnotení dôkazov preukazujúcich žalobcovi protiprávne konanie príslušný nadriadený prijal rozhodnutie o jeho prepustení zo služobného pomeru príslušníka Železničnej polície z

dôvodu uvedenom v ustanovení § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. Zadovážené dôkazy boli získané v súlade s právnymi predpismi. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O.s.p.“) preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a následne po tom, ako bolo verejné vyhlásenie rozsudku oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní pred jeho vyhlásením (§ 156 ods. 3 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), vyhlásil vo veci rozsudok, ktorým podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/198/2011-93 zo dňa 22.05.2012.

Personálnym rozkazom riaditeľa Oblastnej správy Železničnej polície Trnava č. 133 zo dňa 24.02.2009 bol žalobca prepustený podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. zo služobného pomeru príslušníka Železničnej polície. Dôvod prepustenia bol skutkovo vymedzený nasledovne:

„Mjr. Mgr. K. ako riaditeľ odboru ŽP Bratislava dňa 12.01.2009 v čase asi o 15.00 hod. prikázal npor. I., ktorý vykonával štátnu službu ako referent oddelenia trestno-správneho konania, aby ho nasledoval do služobného motorového vozidla, s ktorým odišli aj s npor. U. a npor. P. na presne neurčené miesto v Bratislave. Počas jazdy sa npor. I. spýtal mjr. Mgr. K. kam idú, načo dostal odpoveď, aby si zapamätal cestu, lebo keď mu zavolajú príde pre nich. Následne sa služobným motorovým vozidlom presunuli k reštaurácii v blízkosti zimného štadiónu F. E., pričom služobné motorové vozidlo riadil mjr. Mgr. K. Tu mjr. Mgr. K. s npor. U. a npor. P. vystúpili a mjr. Mgr. K. dal npor. I. pokyn odviezť vozidlo späť na hlavnú železničnú stanicu s tým, že ak sa ho niekto bude pýtať kam odišli, tak má povedať, že na krajskú prokuratúru oproti Polusu. V čase asi od 20.00 hod. do 20.30 hod. dňa 12.01.2009 npor. U., v tom čase mimo výkonu služby, zavolať na súkromný mobil npor. I., že ich má prísť vyzdvihnúť tam, kde ich vložil. Npor. I. odpovedal, že nemôže prísť, lebo dokumentoval výtržnosť, na čo sa v telefóne ozval mjr. Mgr. K., ktorý bol v tom čase mimo výkonu služby a dal mu pokyn, aby sa dostavil na to miesto kam ich v poobedňajších hodinách zaviezol. Na základe tohto pokynu sa npor. I. presunul na uvedené miesto...”

Žalovaný rozhodnutím č. PPZ-OŽP-556-23/2011 zo dňa 15.08.2011 zamietol odvolanie žalobcu a personálny rozkaz riaditeľa Oblastnej správy Železničnej polície Trnava č. 133 zo dňa 24.02.2009 potvrdil.

Podstatnou námietkou žalobcu bolo, že dôkazy, ktoré boli podkladom rozhodnutia o jeho prepustení zo služobného pomeru, nie sú získané zákonným spôsobom, keďže boli zaobstarané z trestného spisu a nedajú sa v konaní o prepustení zo služobného pomeru použiť ako dôkaz. Žalobca teda považuje dôkaz získaný v trestnom konaní za nepoužiteľný v správnom konaní.

Podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prisahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Podľa § 233 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. oprávnený orgán postupuje pred vydaním rozhodnutia tak, aby bol presne a úplne zistený skutočný stav veci; na ten účel je povinný obstarat' si na rozhodnutie potrebné podklady.

Podľa § 233 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z.z. oprávnený orgán posudzuje rovnako dôkladne všetky rozhodné okolnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

Podľa § 238 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

Podľa § 238 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z.z. dôkazom sú najmä výpovede, vyjadrenia osôb vrátane

účastníkov konania, odborné posudky, znalecké posudky, správy, vyjadrenia a potvrdenia orgánov a organizácií, listiny, veci a obhliadka.

Podľa § 238 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z.z. účastník konania je oprávnený navrhovať na podporu svojich tvrdení dôkazy.

Podľa § 238 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z.z. oprávnený orgán hodnotí dôkazy podľa vlastnej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Podľa § 243 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z.z. odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené nedostatky odstráni.

Podľa § 247a zákona č. 73/1998 Z.z. na konanie podľa tohto zákona sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem výkonu rozhodnutia.

Z obsahu administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že konanie zakladajúce dôvod prepustenia zo služobného pomeru, ktorým bolo zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti, bolo žalobcovi preukázané dôkazmi, a to úradnými záznamami príslušníkov Železničnej polície, ktoré boli získané zo spisu Vojenskej obvodovej prokuratúry Bratislava č. OPv 17/09. Predseda poradovej komisie generálneho riaditeľa Železničnej polície dňa 20.05.2009 v prítomnosti námestníka a prokurátora Vojenskej obvodovej prokuratúry Bratislava nahliadol do spisu č. OPv 17/09 a dňa 22.05.2009 prevzal z neho fotokópie písomnosti (č.l. 40-51 administratívneho spisu).

Zákon č. 73/1998 Z.z. v ustanovení § 238 ods. 1 dáva možnosť ako dôkaz použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci, za predpokladu, že sú v súlade s právnymi predpismi. Najvyšší súd nezistil nesúlad dôkazov použitých v konaní vo veci prepustenia žalobcu zo služobného pomeru s právnymi predpismi. Ako bolo uvedené vyššie, do trestného spisu bolo nahliadnuté so súhlasom orgánu činného v trestnom konaní a súdu nie je známe ustanovenie právneho predpisu alebo iného prameňa práva, ktoré by bránilo použitiu dôkazov získaných v trestnom konaní v konaní o skončení služobného pomeru policajta. Samotný Trestný poriadok neobsahuje ustanovenie zakazujúce použiť dôkazy získané v trestnom konaní v iných ako trestných konaniach, napr. v správnom konaní o skončení služobného pomeru.

Uznesením prokurátora Vojenskej obvodovej prokuratúry č. OPv 36/10 zo dňa 18.06.2010, bolo podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku zastavené trestné stíhanie žalobcu stíhaného za prečin porušovania služobných povinností podľa § 411 ods. 2 Trestného zákona, pretože skutok, pre ktorý bol trestne stíhaný, a ktorý bol taktiež dôvodom na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru, nie je trestným činom. Prokurátor ďalej v uznesení konštatoval, že na základe analýzy dôkazov vykonaných v prípravnom konaní má za to, že skutok sa stal a dopustil sa ho žalobca. Samotné uznesenie je verejnou listinou a autoritatívne zaznamenáva dôkazný stav trestného konania. V odôvodnení uznesenia sa uvádza, že na základe analýzy dôkazov vykonaných v prípravnom konaní, vychádzajúc z obsahu svedeckých výpovedí A. I., J. Z., C. E. prokurátor Vojenskej obvodovej prokuratúry Bratislava má za to, že skutok tak, ako je uvedený vo výrokovej časti uznesenia sa stal a tohto sa dopustil obvinený.

Skutočnosti, ktoré zakladali zákonný dôvod na prepustenie žalobcu ako príslušníka Železničnej polície zo služobného pomeru, boli preukázané úradnými záznamami príslušníkov Železničnej polície. Uznesením o zastavení trestného stíhania č. OPv 36/10 zo dňa 18.06.2010 mal žalovaný v konaní o odvolaní proti personálnemu rozkazu potvrdené, že ku konaniu, ktoré bolo dôvodom prepustenia žalobcu došlo. Žalobca žiadne dôkazy, ktoré by vyvrátili uvedené skutočnosti, nenavrhoval.

Podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zák. č. 73/1998 Z.z. policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Podľa § 245 ods. 2 O.s.p. pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia.

Vyhodnotenie, či daný skutok je závažným porušením služobnej disciplíny podlieha správnej úvahe žalovaného. Najvyšší súd nezistil pri vykonanej správnej úvahe vybočenie z hľadísk ustanovených zákonom. Napadnuté rozhodnutie žalovaného je podrobne odôvodnené. Z vykonaných dôkazov, ktoré služobný orgán rozhodujúci o prepustení účastníka konania zo služobného pomeru príslušníka ŽP podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. uviedol v odôvodnení návrhu na prepustenie i rozhodnutia o prepustení, jednoznačne vyplývalo, že účastník konania sa vyššie uvedeným konaním dopustil protiprávneho konania, ktoré je možné kvalifikovať ako porušenie služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, nakoľko ako mu to vyplývalo zo základných povinností nadriadeného podľa § 49 písm. a/ a c/ zákona č. 73/1998 Z.z. bol povinný riadiť, organizovať, kontrolovať a hodnotiť výkon štátnej služby podriadených policajtov, týchto viesť k služobnej disciplíne, podľa čoho sa však neriadil a tieto svoje povinnosti hrubo porušil. Zároveň účastník konania porušil povinnosť policajta upravenú v ustanovení § 48 ods. 3 písm. g/ zákona č. 73/1998 Z.z., keď sa v čase mimo výkonu štátnej služby dopustil konania, ktoré narušilo vážnosť ŽP a ohrozilo dôveru v ŽP. Tiež porušil povinnosť policajta svedomitú si plniť úlohy uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi, ako aj nariadeniami v zmysle ustanovenia § 48 ods. 3 písm. a/ zákona č. 73/1998 Z.z., keď v rozpore s nariadeniami generálneho riaditeľa ŽP č. 48/2004, ktorým sa vydávajú pravidlá pre prevádzku a údržbu služobných cestných vozidiel ŽP a č. 10/2005 o schvaľovaní jász služobnými cestnými vozidlami v podmienkach ŽP používal motorové vozidlo bez oprávnenia na iné než služobné účely.

Z deviatej časti zákona č. 73/1998 Z.z., ani z iných ustanovení zákona č. 73/1998 Z.z. nevyplyva, že by skončení služobného pomeru malo predchádzať disciplinárne konanie. Preto je nedôvodná námietka žalobcu v ktorej uvádza, že návrh na prepustenie musí vychádzať z disciplinárneho konania.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý nemal v konaní úspech, právo na ich náhradu nepriznal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný